

Vi have allerede en Gang i denne Samling haft Lejlighed til at se, hvorledes en saadan Vending kan bruges. Den er nemlig bleven brugt baade mundtlig og skriftlig ikke en, men flere Gange om Lovforslaget om den kommunale Valgretsreform, og er der blevet brugt til at øve et stærkt Pres paa de konservative Grupper i Landstinget. Det er blevet sagt, at Landstinget ikke vil vove i Længden at modsætte sig et saadant Forslag, som enstemmigt er blevet oversendt fra Folketinget. Denne Misbrug af Udtrykket „enstemmig vedtaget“ have vi ment for en Gangs Skyld at ville forebygge ved at svare nej i Stedet for Stemmer ikke. Det forekommer mig, at der her er, om jeg saa maa sige, en lille Lakune i den parlamentariske Sprogbrug, og at det er uheldigt, at det samme Udtryk skal bruges om en virkelig enstemmig Vedtagelse, hvor alle, der have stemt, have stemt for Lovforslaget, og tillige om en Afstemning som den, der fandt Sted om Lovforslaget om den kommunale Valgret, hvor der var en Gruppe i Tinget, som svarede: Stemmer ikke. Jeg vil henstille til Tingets gode Hoveder, om man ikke var i Stand til her at finde en Distinktion mellem disse to Ting, saaledes at man fik et parlamentarisk Udtryk for det, der virkelig er enstemmig vedtaget ved, at alle Stemmer ere afgivne derfor, og et nyt Udtryk for det, der kun med Modifikation kan kaldes enstemmig vedtaget, idet flere Medlemmer eller en hel Gruppe have undladt at stemme. En saadan Distinktion vilde maaske lette Afgørelsen ved kommende Lejligheder.

Naar vor Motivering er den nævnte, forekommer det mig, at der ikke er nogen Grund til at forarges over vor Afstemning. Navnlig skulde den ikke kunne udlægges, som om vi fra vor Gruppens Side vilde stille sig udelukkende negativt til denne store, vigtige Sag. Jeg ønsker om den kun at sige, at efter min Overbevisning bør Højre i begge Ting stille sig saa positivt som overhovedet muligt over for Retsreformen ligesom over for de andre store Reformforslag, der foreligge.

Jeg er, kan jeg sige, enig med Venstre her i Salen i næsten alt, hvad der er sagt af Kritik mod den nugældende Ordning af vor Retspleje, og jeg maa ogsaa med Hensyn til de Herrer Socialdemokrater sige, at skønt deres Optræden over for den nuværende Retspleje naturligvis skæmmes af de mange uhyggelige Overdrivelser, som synes at høre til deres Metier, kan

jeg dog i dette Tilfælde bedre forstaa og undskyldte dem end i de fleste andre Tilfælde, idet jeg giver dem Ret i, at det nuværende Retssystem er saa saarbart, saa mangelfuldt, saa forkert opbygget i mange Henseender, at det trænger til en grundig Reform fra øverst til nederst.

Hvis jeg havde siddet i Landstinget, vilde jeg, saa vidt jeg kan skønne, uden Betænkning have afgivet min Stemme for Retsreformen i den Skikkelse, hvori Forslaget forlod Landstinget og blev sendt ned til Folketinget, og jeg vilde maaske paa adskillige Punkter have fulgt Folketingets Affattelse ud over, hvad der er sket i Landstinget. Der vil imidlertid blive Stridspunkter tilbage, hvor jeg ikke vilde kunne slutte mig til Folketingets Affattelse. Først og fremmest er der det egentlige springende Punkt i Sagen, Spørgsmaalet om Nævningernes Udtagelse. Ved denne Afstemning er det imidlertid ikke Landstingets Affattelse, der foreligger, men Folketingets, og naar der i Folketingets Affattelse er enkelte store Punkter, hvor vi fra vor Side ikke kunne give Forslaget vor Stemme, maa vi af Hensyn til disse Punktets Betydning have Lov til at markere vort Standpunkt ved at stemme nej.

For blot at blive ved det ene Punkt om Nævningernes Udtagelse, bliver dette jo fra begge Sider anerkendt for at være saa vigtigt, at hvis Retsreformen kom til at foreligge her i Tinget i Folketingets Affattelse i øvrigt, men saaledes, at denne ene Bestemmelse om Nævningers Udtagelse bliver staaende i Landstingets Affattelse, saa tvivler jeg ikke om, at baade Regeringen, Flertallet i denne Sal og Socialdemokraterne ville kuldkastrere Retsreformen, lade den vælte over denne ene Sten. Jeg antager, at man tillægger Spørgsmaalet om Nævningers Udtagelse saa stor Betydning, at man eventuelt paa dette ene Punkt vilde lade den strande. Naar man tillægger det en saadan Betydning fra den anden Side, kan man vel ikke fortænke os i, at vi fra vor Side tillægger det stor Betydning og stemme imod Forslaget paa Grund af de Regler om Nævningers Udtagelse, der foreligger her.

Jeg siger, det er Spørgsmaalet om Udtagelsesmaaden, der til syvende og sidst maa blive den store Anstødssten, man maa se at komme over. Jeg beundrer ikke Nævningeinstitutionen og venter ikke saa store Fremskridt ved dens Indførelse som dens egentlige Talsmænd. Jeg er ingenlunde sikker paa, at der bliver fældet retfærdigere Domme under Nævningernes